

12

JORNADES CATALANES

D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

BARCELONA - 19 I 20 DE MAIG DE 2010

**Les polítiques de col·lecció com a eina per
informar a l'usuari de les col·leccions digitals: el
cas de la *Memòria digital de Catalunya***

Assumpció Estivill Rius

Objectius del treball i metodologia

Objectius:

- Analitzar i avaluar la informació que es dona a l'usuari de la *Memòria digital de Catalunya (MDC)* sobre el projecte mateix i sobre cada una de les col·leccions digitals que s'hi apleguen.

Metodologia:

- Establiment dels elements que han d'estar presents en la informació que es dona als usuaris de les col·leccions digitals a partir de:
 - Directrius de l'ALA i l'IFLA sobre polítiques de col·lecció, ja que tenen, entre altres, la finalitat de comunicar a l'usuari informació sobre la col·lecció (història, abast, matèries col·leccionades, etc.);
 - Bibliografia publicada sobre el tema;
 - Informació de projectes de col·leccions digitals consolidats.
- Anàlisi de les pàgines web generals de la *MDC* i de cada una de les col·leccions que inclou per detectar quins elements de les polítiques de col·lecció hi són presents.
- Valoració de la suficiència o insuficiència de la informació anotada.

Objectius del treball i metodologia

Taula 1. Elements de les polítiques de col·lecció que informen l'usuari de la natura, l'abast, el contingut, etc., de la col·lecció

A Introducció a les polítiques de col·lecció	
1 Com dóna suport la col·lecció a la missió de la biblioteca	4 Qüestions organitzatives: unitats i/o personal encarregat de la col·lecció
2 Usuaris a qui s'adreça la col·lecció	5 Pressupost / finançament
3 La col·lecció: història i objectius	6 Acords de cooperació amb altres organismes
B Polítiques concretes de la col·lecció digital	
7 Tipus de publicacions que s'inclouen	11 Relació entre la col·lecció digital i l'analògica
8 Llengües que s'inclouen o que s'exclouen	11.1 Col·lecció digital tancada, inclou tota l'analògica
9 Àrees geogràfiques que s'inclouen o s'exclouen	11.2 Col·lecció digital tancada, inclou una mostra de l'analògica
9.1 Des del punt de vista temàtic	11.3 Col·lecció digital oberta
9.2 Des del punt de vista de la publicació	– Se n'indica el creixement
10 Períodes cronològics que s'inclouen o s'exclouen	– No se n'indica el creixement
10.1 Des del punt de vista temàtic	
10.2 Des del punt de vista de la publicació	
C Altres aspectes de les polítiques de la col·lecció digital	
12 Ús i reproducció dels materials	14 Estàndards de descripció, preservació i accés
13 Criteris de selecció dels materials a digitalitzar (en el cas de col·leccions digitalitzades)	15 Accés a les col·leccions digitals des del catàleg
	16 Altres

La Memòria digital de Catalunya (MDC)

- ✓ Recull de col·leccions patrimonials digitalitzades d'accés obert.
- ✓ Impulsada pel CBUC i la BC.
- ✓ S'inicia el novembre de 2006.
- ✓ El maig de 2010 inclou 35 col·leccions d'onze institucions.
- ✓ El maig de 2010 les peces digitalitzades sumen un total de 20.276.

Resultats

Informació general sobre l'MDC:

- Aspectes generals:
 - Dóna informació molt limitada: la finalitat del projecte i els objectius; els col·laboradors i les col·leccions que aporten a l'MDC.
 - No menciona: els coordinadors; la relació de l'MDC amb la missió de la BC; els destinataris; la història del projecte; les qüestions organitzatives; el pressupost/finançament; els requeriments per participar en el projecte.
- Contingut i abast de l'MDC:
 - Dóna informació sobre alguns del tipus de materials inclosos i un repàs de la llista de col·leccions els acaba de precisar. Apunta que els materials es relacionen amb Catalunya.
- Altres qüestions:
 - Les condicions d'ús i reproducció dels materials es donen en un avís legal i en el camp "drets" dels registres de moltes col·leccions.
 - No s'apunten criteris de selecció ni els estàndards tècnics usats en la digitalització i la descripció; no hi ha directrius, guies d'estil, etc.

Resultats

La informació sobre les col·leccions individuals de l'MDC:

- Índex de col·leccions: informació molt sintètica i breu que dona idea més o menys correcta de la col·lecció digital (100% de les col·leccions).
- Pàgina dins l'entorn de la MDC amb informació de la col·lecció:
 - 22 col·leccions (62,9 %) usen la pàgina per donar la mateixa informació de l'índex o no donen informació.
- Pàgina dins l'entorn de la biblioteca propietària:
 - 9 col·leccions (UB i UPF) (25,7 %) usen aquest mètode per donar informació més àmplia sobre la història, l'abast i la provenença, el finançament, l'organització i la consulta del fons, etc.
- Pàgina inicial, a manera de portal, de la col·lecció:
 - 4 col·leccions de la BC (11,4 %) s'organitzen com a portal amb informació més estructurada: *ARCA*, *Epistolari i obra literària de Maragall*, *Enquadernacions Miralles*, *Fons fotogràfic Salvany*.
 - *ARCA* és, de molt, la col·lecció amb informació més completa — requeriments tècnics, directrius per als col·laboradors, etc.—, però caldria reorganitzar part d'aquesta informació i treure-la a la superfície.

Conclusions

- Endegar projectes com ARCA o l'MDC requereix un esforç de moltes parts. Actualment la MDC inclou més de 20.000 peces digitalitzades i centenars de milers de pàgines.
- L'usuari té poca informació sobre la gènesi i el contingut de la MDC i les seves col·leccions.
- Les col·leccions digitals han de donar informació útil sobre elles mateixes —característiques, origen, destinataris, condicions d'ús i reproducció, relació amb la col·lecció analògica de la qual deriven, etc.
- Les directrius per elaborar polítiques formals de col·lecció són una bona eina per saber quins elements cal recollir, ja que una de les seves funcions és comunicar als usuaris com s'han format, què hi trobaran, etc.
- ARCA podria presentar-se com un model de bones pràctiques si part de la informació que hi ha amagada en presentacions, articles, etc., passes a un primer pla.
- La feina feta lluiria més si les polítiques i els requeriments que hi ha al darrera de la MDC estiguessin ben documentats.